

Na osnovu člana 70. stav 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine Federacije BiH”, broj: 52/09), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva **d o n o s i**

PRAVILNIK O NAČINU I METODAMA ATESTIRANJA/KONTROLE POLJOPRIVREDNE MEHANIZACIJE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju načini i metode atestiranja poljoprivredne mehanizacije, odnosno temeljni zahtjevi koje trebaju zadovoljavati pogonske mašine, uređaji, priključni strojevi i alati u poljoprivredi (u daljem tekstu: poljoprivredna mehanizacija), vrste i značaj poljoprivredne mehanizacije, tehnički normativi za konstrukciju, proizvodnju i postupak ocjenjivanja usklađenosti, postupak i metode ispitivanja, uslovi koje mora ispunjavati ovlašteno pravno lice za provođenje postupka ocjenjivanja usklađenosti, priznavanje stranih sertifikata o usklađenosti, kontrola te plaćanje naknada.

Član 2.

Poljoprivredna mehanizacija koja se uvozi ili proizvodi u Bosni i Hercegovini/Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH/FBiH) mora zadovoljavati temeljne zahtjeve sukladno odredbama ovoga pravilnika.

Temeljni zahtjevi koje mora zadovoljavati poljoprivredna mehanizacija odnosi se na zaštitnu konstrukciju, kočnice, uređaje za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju, sigurnosna stakla i retrovizore te dopuštenu razinu buke i vibracija.

Uvezena ili proizvedena poljoprivredna mehanizacija u BiH/FBiH, treba ispunjavati propisane norme: Zakona o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 45/04 i 102/09), Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti („Službeni glasnik BiH“, broj: 45/04), Zakona o općoj sigurnosti proizvoda („Službeni glasnik BiH“, broj: 102/09), Naredbe o sigurnosti mašina („Službeni glasnik BiH“, broj: 4/10), Zakona o fitofarmaceutskim sredstvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/04) i odredaba ovog pravilnika, a sve u funkciji zaštite interesa poljoprivrednih proizvođača, korisnika njihovih usluga.

Član 3.

U cilju zaštite ljudi, okoline i podizanja kvalitete poljoprivrednih proizvoda potrebno je uvesti kontrolu poljoprivredne mehanizacije, a u slučajevima gdje ne postoji dokumentacija o usklađenosti potrebno je izvršiti atestiranje navedenih roba iz člana 7. ovog pravilnika. Znak usklađenosti za Evropsku Uniju i BiH definisan je u Aneksu III i III a. Naredbe o sigurnosti mašina.

U cilju optimalnog korištenja poljoprivrednog zemljišta, osnovna i dopunska obrada kao i drugi radovi na poljoprivrednom zemljištu obavljaju se poljoprivrednom mehanizacijom i oruđima koji su izrađeni po propisanim

standardima i testirani ili nadovjereni od strane institucije koju ovlasti Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo).

Član 4.

Traktori koji se uvoze u FBiH i traktori koji su proizvedeni u FBiH moraju zadovoljavati osnovne zahtjeve u skladu s odredbama ovoga pravilnika.

Sva pravna i fizička lica koja proizvode ili uvoze traktore za poljoprivredu u FBiH dužna su obezbijediti ocjenu usklađenosti od ovlaštene pravne osobe/laboratorije u slijedećim slučajevima:

1. za nove traktore za koje dobavljač/uvoznik ne posjeduje potvrdu o sukladnosti tipa traktora ili uvozi radi prodaje;
2. za nove traktore koje uvozi pravno lice za svoje potrebe;
3. za nove traktore koje uvozi fizičko lice za svoje potrebe;
4. za rabljene traktore iz uvoza koji se koriste i/ili registruju na području FBiH.

Opis postupka ocjene sukladnosti i potrebni obrasci za prijavu i ocjenu dati su u Dodatku I. ovog Pravilnika, koji je štampan u prilogu i čini njegov sastavni dio.

Član 5.

Federalno ministarstvo će u svrhu provođenja zakonskih i podzakonskih propisa, ovlastiti stručnu laboratoriju za kontrolu usklađenosti poljoprivrednih mašina. Ovlaštena laboratorija po zahtjevu Federalnog ministarstva, nadležnih inspeksijskih organa i drugih subjekata na tržištu FBiH, će davati ocjenu usklađenosti i harmonizacije poljoprivrednih mašina sa važećom zakonskom regulativom i BAS standardima.

Stručni i tehnički kapaciteti ovlaštene laboratorije propisani su u Poglavlju VII. ovoga Pravilnika.

Član 6.

U smislu odredbi ovog pravilnika slijedeći termini imaju značenja:

1. Proizvod je svaki predmet na koji se odnosi jedan ili više tehničkih zahtjeva, koji je namijenjen za stavljanje na tržište ili u upotrebu u BiH/FBiH prvi put, kao na primjer: oprema, aparati, sredstva, uređaji, instrumenti, materijali, sklopovi, komponente ili sigurnosne komponente, jedinice, mehanizmi, pribor, sustavi i drugo;

2. Proizvođač je svako pravno ili fizičko lice koje je odgovorno za dizajn i proizvodnju nekog proizvoda koji namjerava staviti na tržište ili u upotrebu pod svojim imenom. Također, osoba koja mijenja, temeljito modificira ili prerađuje proizvod čime se mijenja funkcija ili primjena proizvoda smatra se proizvođačem po ovom pravilniku;

3. Stavljanje proizvoda na tržište je prva radnja kojom se proizvod stavlja na raspolaganje, uz naplatu ili besplatno, prvi put na tržište BiH/FBiH, s namjerom distribucije ili upotrebe na tržištu. Ova definicija ne uključuje proizvode koji su proizvedeni ili uvezeni s namjerom da se prodaju na inozemnom tržištu;

4. Stavljanje proizvoda u upotrebu je trenutak prve upotrebe proizvoda u BiH/FBiH, od strane krajnjeg korisnika;

5. Nadzor nad tržištem je niz propisanih metoda, postupaka i radnji koje poduzimaju nadležni organi kako bi se osiguralo da proizvodi na tržištu

zadovoljavaju tehničke i druge zahtjeve koji se na njih odnose, da imaju potrebne oznake usklađenosti te da su praćeni potrebnom tehničkom dokumentacijom;

6. Harmonizirani europski standard je tehnička specifikacija koju je usvojila neka od europskih organizacija za standardizaciju (CEN), Europski komitet za elektrotehničke standarde (CENELEC) ili Europski telekomunikacioni institut za standarde (ETSI), razrađena u okviru mandata datog od strane Europske komisije, a služi kao potpora ispunjavanju osnovnih zahtjeva propisanih direktivama novoga pristupa;

7. Akreditiranje je postupak kojim nadležni organ dodjelom akreditacije službeno priznaje da je neki organ ili lice sposobno za obavljanje određenih poslova odnosno zadataka u području ocjenjivanju usklađenosti;

8. Tijelo za ocjenjivanje usklađenosti je tijelo koji provodi postupak ocjenjivanja usklađenosti koje je neovisno, a može biti certifikacijsko tijelo, laboratorij, inspeksijsko (kontrolno) ili drugo tijelo;

9. Ovlašteno tijelo za ocjenjivanje usklađenosti je tijelo za ocjenjivanje usklađenosti imenovano od strane Federalnog ministarstva;

10. Tehnički propis je propis u kojem se tehnički zahtjevi uređuju direktno ili upućivanjem na standard, tehničku specifikaciju, upute za primjenu ili kodeks praksi ili pak uključivanjem sadržaja tih dokumenata;

11. Siguran proizvod je bilo koji proizvod, koji u normalnim ili razumno predvidljivim uslovima upotrebe, uključujući trajanje, i po potrebi, stavljanje u upotrebu i zahtjeve za ugradnju i održavanje, ne predstavlja nikakav rizik ili samo najmanji rizik spojiv s upotrebom proizvoda, a koji se smatra prihvatljivim i saglasnim s visokim nivoom zaštite sigurnosti i zdravlja ljudi, okoliša, a posebno uzimajući u obzir slijedeće elemente:

a) karakteristike proizvoda, posebice njegov sastav, pakiranje, upute za sklapanje, te po potrebi, ugradnju i održavanje;

b) utjecaj nekog proizvoda na druge proizvode u slučaju kad se razumno može predvidjeti da će se on upotrebljavati s drugim proizvodima;

c) predstavljanje proizvoda, njegovo označavanje, upozorenja i upute za njegovu upotrebu i odlaganje nakon upotrebe i sve druge oznake ili obavijesti koje se odnose na taj proizvod;

d) kategorije potrošača izloženih riziku kad upotrebljavaju određeni proizvod. Da bi se proizvod smatrao opasnim nije dovoljno samo ukazivanje na mogućnost postizanja višeg nivoa sigurnosti ili na dostupnost drugih proizvoda koji predstavljaju manji stepen sigurnosnog rizika.

12. Opasan proizvod je svaki proizvod koji nije saglasan s definicijom iz tačke 1.) ovoga člana;

13. Ozbiljan rizik je svaki rizik koji zahtijeva brzo djelovanje mjerodavnih tijela u BiH/FBiH, uključujući i rizik čije posljedice nisu trenutačne;

14. Distributer je svaka osoba u lancu opskrbe čija djelatnost ne utiče na sigurnosne karakteristike proizvoda;

15. Povlačenje proizvoda podrazumijeva svaku mjeru usmjerenu na vraćanje opasnog proizvoda koji je proizvođač ili distributer već isporučio ili ga učinio dostupnim potrošaču;

16. Sprječavanje distribucije podrazumijeva svaku mjeru usmjerenu na sprječavanje distribucije i izlaganja proizvoda te nuđenje proizvoda potrošačima;

17. Europski standard je standard usvojen od europskih tijela za standardizaciju prema utvrđenoj proceduri i objavljen u službenom glasilu Europske zajednice;

18. Poljoprivredne mašine, u smislu ovog Pravilnika podrazumijevaju: mašine, oruđa, uređaje, opremu i alate namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji;

19. Traktor je univerzalna energetska mašina namijenjena poljoprivredi, šumarstvu i komunalnim poslovima, čija je glavna funkcija da vuče, gura, nosi ili pokreće određena oruđa, strojeve ili prikolice namijenjene transportu, pri čemu energiju motora prenosi mehanički, hidraulički, pneumatski i električno na priključna oruđa;

20. Motorna kopačica (motokultivator) je oruđe koje je namijenjeno kultivaciji zemljišta i može biti opremljen priključnim oruđima. Razlikuju se od jednoosovinskih traktora po tome što ostvaruju direktan prenos sa pogonskog motora na priključno oruđe.

II. VRSTE I ZNAČAJ POLJOPRIVREDNE MEHANIZACIJE

A. Vrste poljoprivredne mehanizacije

Član 7.

Pogonske poljoprivredne mašine i uređaji:

1. Jednoosovinski traktori;
2. Dvoosovinski traktori;
3. Motorna kopačica (motokultivator);
4. Specijalne izvedbe traktora (gusjeničari, samohodne šasije i sl.);
5. Mašine za kopanje, ravnanje i planiranje zemljišta;
6. Kombajni za ubiranje žita;
7. Kombajni za spremanje silaže;
8. Kombajni za ubiranje povrća;
9. Mašine i oprema za ubiranje i sortiranje voća;
10. Mašine i oprema za ubiranje šećerne i stočne repe;
11. Mašine i oprema za ubiranje i sortiranje krompira;
12. Pumpe i uređaji za navodnjavanje;
13. Uređaji za sušenje poljoprivrednih proizvoda;
14. Uređaji za miješanje stočne hrane;
15. Uređaji za mužu domaćih životinja;
16. Elektro uređaji i oprema za njegu domaćih životinja (uređaji za šišanje, timarenje, orezivanje, električni pastiri, škare za rezidbu voća i sl.).

Priključne mašine i oruđa

Priključna oruđa za osnovnu i predstjetvenu pripremu tla:

1. Plugovi;
2. Rotositnice (rotofreze, malčeri, drobilice i sl.);
3. Oruđa za kultivaciju zemljišta;
4. Drljače (Tanjirače, Klinaste, Zvijezdaste, Brane);
5. Valjci (Glatki, Kolutasti, Rešetkasti, Paker valjci i sl.);
6. Kombinirana oruđa za predstjetvenu pripremu tla (sjetvospremači, rotacione drljače u kombinaciji sa valjcima i sl.);

Priključne mašine i oprema za gnojidbu:

1. Mašine za utovar, transport i distribuciju stajnjaka;
2. Mašine za miješanje i distribuciju osoke;
3. Rasipači mineralnih đubriva u praškastom i granuliranom stanju;
4. Injektori plinovitih đubriva;
5. Mašine i oprema za gnojidbu preko lista (za folijarnu gnojidbu);
6. Mašine i oprema za doziranje gnojidbe putem irigacionih sustava.

Priključni strojevi za sjetvu i sadnju:

1. Sijačice;
2. Sadilice krompira;
3. Sadilice rasada;
4. Mašine i oprema za sadnju i podizanje voćnjaka i vinograda (svrdla, hidroburi i sl.).

Priključni strojevi za košnju i spremanje sjena, sjenaze i silaze:

1. Kosačice;
2. Grablje (Prevrtaci – Sakupljači);
3. Samoutovarne prikolice za skupljanje i transport rinfuzne krme;
4. Prese za baliranje;
5. Ovijačice bala PVC folijom;
6. Mašine za skupljanje i transport bala;
7. Traktorom pogonjeni silažni kombajni.

Priključni strojevi i oprema za zaštitu bilja:

1. Prskalice;
2. Orošivači (Atomizeri pneumatski i tlačni);
3. Reaktivni zamagljivači bilja;
4. Zprašivači bilja.

Priključni strojevi i oruđa za njegu usjeva:

1. Mašine i oprema za rezidbu;
2. Oruđa za njegu i kultivaciju međurednog i unutar rednog prostora;
3. Uređaji za umjetnu kišu;
4. Uređaji i oprema za zaštitu od mrazeva;
5. Mašine i oprema za dezinfekciju zemljišta;
6. Mašine i uređaji za zagrijavanje klijališta.

Strojevi i oprema za ubiranje poljoprivrednih proizvoda:

1. Oprema za ručnu berbu voća;
2. Platforme za berbu voća;
3. Mašine i oprema za trešnju i skupljanje poljoprivrednih proizvoda;
4. Traktorski viljuškari za utovar i istovar ubranih poljoprivrednih proizvoda;
5. Vadilice krumpira;
6. Vadilice repe;
7. Vadilice lukovičastih plodova.

Mašine i oprema za pripremu i distribuciju hrane domaćim životinjama:

1. Izuzimači silaze;

2. Mikser prikolice;
3. Automatske hranilice.

Transportna sredstva u poljoprivredi:

1. Prikolice;
2. Mehanički transporteri poljoprivrednih proizvoda;
3. Pneumatski transporteri poljoprivrednih proizvoda;
4. Hidraulični transporteri.

Ostale mašine i oprema u poljoprivredi:

1. Mašine i oprema za napajanje stoke;
2. Mašine i oprema za čišćenje stočarskih objekata;
3. Mašine i oprema za ventilaciju zatvorenih prostora u kojima se odvija poljoprivredna proizvodnja;
4. Inkubatori za lijevanje, kalibraciju i valjenje jaja;
5. Mašine i oprema za cijedenje i centrifugiranje soka;
6. Mašine za sjeckanje i gnječenje;
7. Prese za cijedenje soka;
8. Mašine i oprema za usitnjavanje zrnastih plodova (krunjači, mlinovi itd.);
9. Mašine i oprema za doradu poljoprivrednih kultura;
10. Mašine za sjeckanje biljnih ostataka;
11. Mašine za malčovanje biljnih ostataka;
12. Mašine i uređaji za kalibraciju i sortiranje ubranih poljoprivrednih plodova;
13. Mašine i oprema za dezinfekciju i parafinizaciju ubranih plodova;
14. Mašine, uređaji i oprema za čuvanje poljoprivrednih proizvoda u hladnjačama.

Alati u poljoprivredi:

1. Lopate;
2. Motike, Ašovi, Trnokopi;
3. Sjekire;
4. Testere: ručne i motorne;
5. Makaze/škare:
 - za rezidbu voća;
 - za šišanje domaćih životinja.
6. Kliješta:
 - za vezivanje u voćnjacima i vinogradima;
 - kliješta za postavljanje ušnih markica i tetovaže;
 - kliješta za kastraciju;
 - kliješta za lomljenje koštčavih plodova.
7. Čekići:
 - mehanički ili pneumatski maljevi za postavljanje ograde i stubnih nosača u voćnjacima i vinogradima;
 - čekići za omamljivanje životinja.
8. Alati i oprema za kalemljenje;
9. Alati za krčenje i košnju;
10. Pčelarski alati.

B. Značaj poljoprivredne mehanizacije

Član 8.

U tehnološkom procesu poljoprivredne proizvodnje i dorade proizvoda, savremene mehanizacija i njena pravilna primjena je ključni faktor u ostvarivanju većih prinosa, boljeg kvaliteta i povećanja ekonomičnosti proizvodnje.

Nepravilna primjena, kvalitet izvedbe i servisno održavanje poljoprivredne mehanizacije utiče na prinos i kvalitet proizvoda, a posljedice su povećano sabijanje zemljišta, loše izvođenje obrade, sjetve, njege usjeva, mehaničko oštećenje biljaka i plodova biljaka, povećani gubici pri ubiranju, izvođenje agrotehničkih operacija van optimalnih rokova i "zagađenje" zemljišta, vode i zraka štetnim materijama iz ispušnih plinova ili hemijske kontaminacije.

Član 9.

Značaj poljoprivredne mehanizacije i njeno pravilno funkcionisanje odražava se na:

1. Oštećenje zemljišta izazvano mehaničkim djelovanjem radnih tijela poljoprivrednih mašina, što prouzrokuje eroziju, sabijanje i druge štetne pojave koje utiču na plodnost zemljišta;
2. Kvalitetu obrade, sjetvu i njegu usjeva;
3. Ostvarivanje prinosa i kvalitetu proizvoda;
4. Mehaničko oštećenje biljaka;
5. Oštećenje plodova pri ubiranju, transportu i doradi, a posebice kod sjemenskog materijala;
6. Gubitke plodova pri ubiranju;
7. Pouzdanost u radu pri izvršenju agrotehničkih operacija u optimalnim rokovima;
8. Zagađenje zemljišta, vode i zraka štetnim tvarima i ispušnim plinovima:
 - zbog konstrukcije izvedbe i neispunjavanja zahtijevanih standarda i normi;
 - zbog lošeg servisnog održavanja i nepravilne podešenosti;
 - zbog nepravilne primjene i kontrole strojeva za zaštitu bilja;
 - zbog loše odabranog režima rada, koji utiče na povećanje potrošnje goriva.

III. OBAVEZE I ODGOVORNOSTI

Član 10.

Proizvođači i distributeri poljoprivrednih mašina i alata u poljoprivredi dužni su poznavati i osiguravati primjenu zakona i tehničkih propisa o sigurnosti proizvoda koji su predmet njihove djelatnosti.

Sve neophodne informacije i uputstva trebaju biti upadno prezentirane u priručniku za rukovanje i održavanje mašina, koji je sastavni dio isporučene mašine.

Proizvođač ili distributer za svaku isporučenu mašinu dužan je propisno staviti znake upozorenja u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO.

Proizvođači su dužni provoditi primjenjive kodekse, kao što su Kodeks dobre proizvodne prakse (GMP), Kodeks dobre laboratorijske prakse (GLP), i uspostaviti i koristiti odgovarajuće sisteme kontrole kao što je Analiza opasnosti i kritične tačke kontrole (HACCP).

Član 11.

Proizvođač je u granicama svoje djelatnosti dužan upoznati potrošače s relevantnim informacijama o proizvodu, kako bi im omogućio procjenu rizika svojstvenih proizvodu tokom redovnog ili razumno predvidljivog budućeg razdoblja njegove upotrebe kada ti rizici nisu direktno vidljivi bez adekvatnih upozorenja, te poduzimanje mjera opreza u smislu takvih rizika.

Upozorenja u smislu stava 1. ovoga člana ne oslobađaju od obaveze stavljanja na tržište samo sigurnih proizvoda niti drugih obaveza utvrđenih ovim pravilnikom ili posebnim propisom.

Proizvođač je u granicama svoje djelatnosti dužan prihvatiti i provoditi sigurnosne mjere saglasne karakteristikama proizvoda, koje isporučuje:

1. da informiše korisnika o rizicima koje ti proizvodi mogu predstavljati;
2. da preduzme odgovarajuće radnje, uključujući sprječavanje distribucije takvih proizvoda;
3. da adekvatno i efikasno upozori korisnika ili povuče proizvod s tržišta, kada je to neophodno za izbjegavanje rizika.

Član 12.

U svrhu osiguranja poštivanja zahtjeva za opću sigurnost proizvoda, distributer je dužan postupati s dužnom pozornošću uzdržavajući se od isporuka proizvoda, za koje zna ili mora znati da ne udovoljavaju zahtjevima sigurnosti, koje propisuje Zakon o općoj sigurnosti proizvoda.

Distributer je, u granicama svoje djelatnosti dužan sudjelovati u nadziranju proizvoda stavljenih na tržište, a osobito:

1. distribuirajući informacije o sigurnosnim rizicima proizvoda, vodeći i stavljaajući na raspolaganje dokumentaciju neophodnu za praćenje porijekla proizvoda;
2. sarađujući u mjerama i radnjama poduzetim od strane proizvođača i nadležnih tijela za izbjegavanje takvih rizika i razvojem vlastitih kapaciteta za efikasnu saradnju.

Član 13.

Ako proizvođač i distributer znaju ili bi morali znati da proizvod koji su plasirali na tržište za potrošače predstavlja rizik, koji nije kompatibilan sa zahtjevima za opću sigurnost, dužni su o tome odmah obavijestiti mjerodavne organe precizirajući posebno detalje o mjerama i radnjama poduzetim da se spriječi nastupanje rizika za korisnike.

Proizvođači i distributeri dužni su sarađivati s nadležnim organima u provedbi mjera i radnji poduzetih radi izbjegavanja rizika proisteklih iz proizvoda koje oni isporučuju ili su isporučili, a po zahtjevu nadležnih organa i u granicama svoje djelatnosti.

Član 14.

U cilju zaštite interesa korisnika poljoprivrednih mašina proizvođač ili prodavac dužni su obezbijediti:

1. servisnu knjižicu sa uputstvom o pružanju servisnih usluga i vremensko ograničenje garancije;

2. tehničko uputstvo o rukovanju i održavanju na jednom od tri službena jezika koja su u upotrebi u Bosni i Hercegovini
3. izjavu o usklađenosti sa sigurnosnim normama i BAS standardima;
4. osnovni priručni alat;
5. stručno osoblje koje će korisniku dati upute o rukovanju i održavanju proizvoda prilikom preuzimanja;
6. funkcionalan servis;
7. lager rezervnih dijelova i isporuku istih.

Član 15.

Proizvođač ili distributer roba iz člana 7. ovog pravilnika dužan je obezbijediti funkcionalan servis, koji podrazumijeva:

1. adekvatan servisni prostor i opremu, koji će garantovati kvalitetno obezbjeđenje preuzetog proizvoda od atmosferskih uticaja i drugih oštećenja;
2. vremensko ograničenje koje ne smije biti duže od 15 dana od prijema robe na servisiranje;
3. obezbijeđen stalni stok rezervnih dijelova, koji ne smije biti manji od 30% za pogonske mašine i 15% za priključna oruđa. U slučaju neposjedovanja traženog rezervnog dijela serviser je dužan po principu hitne isporuke obezbijediti isti i otkloniti kvar u roku od 15 dana;
4. ovlašteni servis mora imati obučen servisni kadar, koji podrazumijeva odgovarajuću školsku spremu i sertifikat o završenom specijalističkom kursu kod proizvođača za te robe;
5. servis mora biti opremljen adekvatnom opremom i specijalnim alatima koji neće prouzrokovati oštećenja drugih sklopova tokom izvršenja servisne popravke;
6. u cilju zaštite krajnjeg korisnika serviser je dužan u garantnom roku obezbijediti privremenu zamjenu mašine ili oruđa kada ne može ispuniti servisnu uslugu u roku od 15 dana;
7. proizvođač mašina treba da garantuje da će preko svojih ovlaštenih predstavnika brinuti o ispunjavanju servisnih usluga i nakon isteka garantnog roka. Ocjenu navedene funkcionalnosti servisa vrši ovlaštena laboratorija.

Član 16.

Mašina mora imati, na lako vidljivom mjestu, čitku i neizbrisivu oznaku, koja sadrži slijedeće podatke:

1. Naziv i adresu proizvođača;
2. Godinu proizvodnje;
3. Oznaku tipa, serije i serijski broj;
4. Masu mašine (bez dodatnih uređaja), u kilogramima;
5. Kod samohodnih /pogonskih mašina mora sadržavati i podatak nazivne snage motora u kilovatima (kW).

Član 17.

Tehničko uputstvo iz člana 14. stav 1., alineja 2., sadrži:

1. Podatke iz člana 16. ovog pravilnika;
2. Adrese ovlaštenih servisa;
3. Opis namjene i uslove upotrebe;
4. Upozorenje na opasnosti pri upotrebi i načinu otklanjanja tih opasnosti;

5. Uputstvo za sigurnu upotrebu i čuvanje;
6. Opis komandi na mjestima rukovalaca i posebno vozača;
7. Opis i, ako je potrebno, grafički prikaz puštanja u rad, korištenja, rukovanja, priključivanja, adaptacije, podešavanja, servisiranja, održavanja i popravke.

IV. ZAHTJEVI ZA OPĆU SIGURNOST

Pretpostavke sigurnosti

Član 18.

Sigurnim proizvodom na tržištu BiH smatra se proizvod koji ispunjava sve zahtjeve u pogledu sigurnosti i zdravlja potrošača, sadržane u tehničkim propisima BiH za taj proizvod.

Ako nema odgovarajućih tehničkih propisa iz stava 1. ovoga člana, proizvod se smatra sigurnim ako ispunjava zahtjeve bosanskohercegovačkih standarda (BAS) čiji je popis objavljen u "Službenom glasniku BiH", kojima su standardi preuzeti.

Ako nema odgovarajućih tehničkih propisa niti standarda iz stava 2. ovoga člana, proizvod se smatra sigurnim ako je saglasan s BAS standardima koji nisu usklađeni s europskim standardima, odnosno u odsutnosti takvih standarda, ako je suglasan pravilima kojima se na uobičajen način štiti sigurnost i zdravlje potrošača.

Listu standarda iz stava 2. ovoga člana objavljuje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u „Službenom glasniku BiH“, a dati su u Dodatku II. ovoga pravilnika.

U slučajevima koji nisu obuhvaćeni stavom 3. ovoga člana, usklađenost proizvoda sa zahtjevima za opću sigurnost cijeni se uzimajući u obzir osobito naredne elemente, tamo gdje oni postoje:

1. dobrovoljne BAS standarde kojima se preuzimaju relevantni europski standardi, osim onih koji su navedeni u stavu 2. ovoga člana;
2. standarde načinjene u zemlji u kojoj se proizvod plasira na tržište;
3. preporuke Vijeća ministara/Vlade FBiH kojima se postavljaju smjernice o ocjeni sigurnosti proizvoda;
4. kodekse postupanja u praksi u vezi sa sigurnošću proizvoda koji se primjenjuju u danom sektoru;
5. najviša razina razvoja tehnike i tehnologije;
6. razumna očekivanja potrošača vezano za sigurnost.

Usklađenost nekog proizvoda s kriterijima ustanovljenim u cilju osiguranja zahtjeva opće sigurnosti proizvoda, osobito odredbe iz st. 3. i 4. ovoga člana, ne sprečavaju mjerodavna tijela u poduzimanju odgovarajućih mjera radi ograničavanja njegova stavljanja na tržište ili u zahtjevu da se spriječi njegova distribucija ili povuče s tržišta, ako postoje dokazi da je, unatoč svojoj usklađenosti, taj proizvod opasan.

Osnovni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi

Član 19.

Mašina mora biti prilagođena svojoj funkciji i da se može podešavati i održavati bez izlaganja lica riziku, kada se te radnje izvode pod uslovima koje je predvidio proizvođač.

Osnovni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi su:

1. Materijali i proizvodi;
2. Osvjetljenje;
3. Projektovanje mašina radi jednostavnijeg rukovanja;
4. Komande (sigurnost i pouzdanost komandnih sistema, komandni uređaji...);
5. Pokretanje mašine;
6. Uređaji za zaustavljanje;
7. Zaštita od mehaničkih opasnosti;
8. Zahtjevne karakteristike štitnika i zaštitni uređaja;
9. Zaštita od ostalih opasnosti;
10. Održavanje mašine;
11. Indikatori.

Detaljniji propisi o zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima koji se odnose na projektovanje i izradu mašina i sigurnosnih komponenti definisani su u Aneksu I. Naredbe o sigurnosti mašina („Službeni glasnik BiH“, broj: 4/10).

V. ISPUNJENJE TEHNIČKIH ZAHTIJEVA POGONSKIH MAŠINA, ORUĐA I ALATA U POLJOPRIVREDI

A. Opći zahtjevi

Član 20.

Ako nadležni inspekcijski organi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: inspekcija), utvrde da poljoprivredna mašina koja nosi znak usklađenosti ili sigurnosne komponente i alati u poljoprivredi, koje imaju izjavu o usklađenosti za određenu namjenu, a mogu ugroziti sigurnost lica, domaćih životinja i imovine, moraju preduzeti odgovarajuće mjere za povlačenje takve mašine ili sigurnosne komponente s tržišta, zabraniti stavljanje na tržište, puštanje u pogon ili upotrebu, te pokrenuti postupak i primjenu kaznenih odredbi za odgovorna lica koja su prekršila odredbe ovoga pravilnika.

Član 21.

Federalno ministarstvo i nadležni inspekcijski organi će u saradnji sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljem tekstu: MVTEO) odmah zabraniti plasman pogonskih mašina, oruđa i alata u poljoprivredi i obavijestiti javnost, ako je došlo do neusklađenosti:

1. zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva propisanih u Naredbi o sigurnosti mašina sa pripadajućim aneksima;
2. poznavanja i osiguravanja primjene zakona i tehničkih propisa o sigurnosti proizvoda koji se odnose na proizvode koji su predmet njihove djelatnosti.

Član 22.

Za ispunjenje postavljenih tehničkih zahtjeva Federalno ministarstvo će ovlastiti pravno lice/ laboratoriju za kontrolu usklađenosti poljoprivrednih mašina iz člana 5. ovog pravilnika.

Uslovi i način rada ovlaštenog pravnog lica/laboratorije propisani su u Poglavlju VII. ovog pravilnika.

Član 23.

Proizvođači/distributeri roba iz člana 7. ovog pravilnika koji ispunjavaju propisane zdravstvene i sigurnosne zahtjeve iz člana 19. ovog pravilnika i o tome posjeduju urednu dokumentaciju, dužni su ovlaštenom pravnom licu/laboratoriji iste dati na uvid radi nadovjere.

Postupak nadovjere i neophodni obrasci prijave propisani su u Dodatku I. ovog pravilnika.

Član 24.

Proizvođač/distributer roba iz člana 7. ovoga pravilnika (robe iz uvoza) dužan je na vidno mjesto postaviti oznaku „CE“ čime pokazuje da je proizvod usklađen sa relevantnim odredbama i da je bio predmet odgovarajućih procedura ocjenjivanja usklađenosti.

Proizvodi koji nose znak usklađenosti („CE“) u tehničkoj dokumentaciji moraju imati i izjavu o usklađenosti.

Proizvođači mašina iz BiH/FBiH umjesto znaka „CE“ dužni su postaviti znak (« »), koji je definisan u Aneksu IIIa. Naredbe o sigurnosti mašina.

Proizvodi koji nose znak usklađenosti (« ») u tehničkoj dokumentaciji moraju imati i izjavu o usklađenosti.

Detalji grafičke izvedbe znaka usklađenosti definisani su u Naredbi o sigurnosti mašina i prilogu ovoga pravilnika.

Proizvođači roba iz člana 7. ovog pravilnika koji nisu sproveli provjere usklađenosti za svoje proizvode ne mogu iste stavljati u promet na tržište BiH/FBiH.

Član 25.

Ukoliko se znak usklađenosti ne može staviti na priključne mašine i alate stavlja se na ambalažu, tako da bude lako vidljiv, lako čitljiv i neizbrisiv.

Ako inspektor utvrdi da znak usklađenosti nije u skladu s odredbama ovog pravilnika, proizvođač/distributer/prodavač je obavezan u zadanom roku izvršiti označavanje u skladu s odredbama ovog pravilnika.

Ako proizvođač/distributer/prodavač ne postupi u skladu s odredbama stava 1. ovog člana, inspektorat će poduzeti odgovarajuće mjere kojima će ograničiti ili zabraniti stavljanje na tržište priključnih mašina i alata i osigurati da se takvi povuku s tržišta.

Član 26.

Proizvođač/distributer/prodavač je obavezan inspektoratu dati na uvid važeću potvrdu o usklađenosti izdanu temeljem ovog pravilnika.

B. Zaštita zemljišta i bilja

1. *Kontrola opreme i uređaja koji se koriste u oblasti zaštite bilja*

Član 27.

Kontrola opreme i uređaja za fitosanitarnu zaštitu bilja se obavlja u skladu sa važećim propisima koji regulišu aplikaciju fitofarmaceutskih sredstava.

2. *Kontrola mašina i opreme za aplikaciju gnojiva*

Član 28.

U funkciji zaštite zemljišta od prekomjerne kontaminacije gnojivima, mašine i oprema za aplikaciju gnojiva trebaju biti opremljeni regulatorom promjenjivih doza gnojidbe. Proizvođači su dužni prije stavljanja u promet iste kalibrirati i dati detaljna uputstva upotrebe i podešavanja.

Član 29.

Atestiranjem iz člana 41. ovog pravilnika provjeravaju se funkcionalnost, tehnička ispravnost i preciznost regulatora promjenjive doze gnojidbe, kao i procjena opasnosti po rukovaoca i okolinu pri radu.

Atest iz prethodnog stava izdaje se na novokonstruirane ili inovirane mašine i opremu.

3. *Edukacija*

Član 30.

Poslovi zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta uključuju i poslove edukacije i stručnog osposobljavanja rukovaoca poljoprivrednih mašina i korisnika njihovih usluga.

VI. OCJENA USKLAĐENOSTI POLJOPRIVREDNIH MAŠINA

Član 31.

Ispitivanje traktora radi ocjenjivanja usklađenosti sa osnovnim zahtjevima provodi se prema odgovarajućim zahtjevima utvrđenim u ovom pravilniku.

Ta ispitivanja može provoditi ovlašteno pravno lice/laboratorija prema odredbama ovoga pravilnika, o čemu izdaje propisane izvještaje o ispitivanju.

U postupku ispitivanja dopuštene su i druge metode ispitivanja koje daju iste rezultate.

Kod ocjenjivanja usklađenosti priznaju se izvještaji o ispitivanju koji su u sistemu OECD-a (Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj), a izdala/o ih je ovlašteno pravno lice/laboratorija.

Potvrda o usklađenosti pojedinačno pregledanog traktora, izvještaj o zadovoljavanju osnovnih zahtjeva pojedinačno pregledanog traktora ili izjava o usklađenosti traktora su dokumenti koji se prilažu kod uvoznog carinjenja traktora i prvoj registraciji.

Član 32.

Postupci ocjenjivanja usklađenosti u smislu odredbi ovog pravilnika podrazumijevaju provjeru dokumentacije, pregled, ispitivanje i potvrđivanje.

Član 33.

Zahtjev za provedbu postupka ocjenjivanja usklađenosti proizvoda podnosi dobavljač direktno ovlaštenom pravnom licu/laboratoriji na obrascu zahtjeva čiji je oblik i sadržaj propisan u prilogu ovog pravilnika.

Uz zahtjev se prilaže:

1. original ili ovjerena kopija ugovora koji je dobavljač sklopio s proizvođačem. U slučaju da je ugovor na stranom jeziku potrebno je osigurati prevod na jednom od tri službena jezika koja su u upotrebi u Bosni i Hercegovini;
2. dokaz o plaćenju naknade za provođenje postupka ocjenjivanja usklađenosti;
3. proizvođačeva tehnička dokumentacija za dati tip proizvoda;
4. izvještaji o sprovedenim ispitivanjima;
5. homologacijsko odobrenje za ugradbu uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju ili »COC« dokument (europska potvrda o usklađenosti), ako se radi o traktoru;
6. za rabljene traktore potrebna je saobraćajna dozvola i druga tehnička dokumentacija koju posjeduje.

Član 34.

Ocjena usklađenosti ispitivanjem provodi se na originalnom uzorku modela.

Ukoliko ovlašteno pravno lice/laboratorija za ocjenu usklađenosti zahtjeva od proizvođača stavljanje na uvid proizvoda iz zahtjeva, isti je dužan navedeni proizvod dostaviti laboratoriji ili na usaglašenu lokaciju radi ocjene usklađenosti

Član 35.

Nakon izvršenog pregleda, ovlašteno pravno lice/laboratorija sačinjava izvještaj o zadovoljavanju osnovnih zahtjeva, na osnovu kojeg se izdaje/neizdaje potvrda o usklađenosti proizvoda.

Potvrda se izdaje u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku, u tri istovjetna primjerka od kojih se jedan primjerak dostavlja podnosiocu zahtjeva, drugi Federalnom ministarstvu i treći arhivi.

Oblik i sadržaj obrasca potvrde o usklađenosti propisan je u Dodatku I. ovog pravilnika.

Ovlašteno pravno lice/laboratorija mjesečno dostavlja podatke Federalnom ministarstvu o izdanim potvrdama usklađenosti.

Član 36.

Ovlašteno pravno lice/laboratorija mora na kraju godine podnijeti Izvještaj Federalnom ministarstvu o izvršenim poslovima (u daljem tekstu: Izvještaj).

Izvještaj iz stava 1. ovog člana mora imati numerisane stranice i mora sadržavati:

1. naziv i adresu ovlaštenog pravnog lica/laboratorije;
2. naziv i adresu podnosioca zahtjeva;
3. opis i stanje uzoraka koji su ispitani;
4. oznaku i/ili naziv primijenjenih metoda.

Ovlašteno pravno lice/laboratorija mora voditi evidenciju svih izvršenih analiza hronološkim redom i imati kopije svih izdanih Izvještaja u zadnjih pet godina.

VII. OVLAŠTENO PRAVNO LICE/LABORATORIJA

Član 37.

Postupke kontrole i utvrđivanja usklađenosti iz Poglavlja VI. ovog pravilnika obavlja pravno lice/laboratorija ovlaštena od strane Federalnog ministarstva, koja ispunjava uslove tehničke i kadrovske opremljenosti, kao što su:

1. objekti za smještaj i ispitivanje poljoprivredne mehanizacije;
2. oprema za ispitivanje;
3. stručni kadar.

Član 38.

Ovlašteno pravno lice/laboratorija treba posjedovati:

1. poligon sa asfaltnom test stazom-pista i obradivim poljoprivrednim zemljištem (min. 0,3ha) za ispitivanje karakteristika poljoprivredne mehanizacije;
2. laboratorij za ispitivanje poljoprivredne mehanizacije sa pripadajućom radionicom (min. 50m²);
3. zatvorena spremišta/garaže prilagođene gabaritima ispitivane poljoprivredne mehanizacije (min. 300m²);
4. kancelarijski prostor za radno osoblje (min. 15m² po osobi) i arhiva (min.10m²);
5. istovarna rampa za prihvatanje mašina i opreme.

Član 39.

Za obavljanje postupaka kontrole i utvrđivanja usklađenosti roba iz člana 7. ovog pravilnika Federalno ministarstvo može ovlastiti pravno lice/laboratoriju, koja u pogledu tehničke opremljenosti raspolaže slijedećom opremom:

1. električna kočnica za mjerenje snage pogonskih mašina;
2. mjerač mehaničkih veličina električnim mjerama (min. 4-kanalni spajder);
3. mjerna oprema za utvrđivanje mehaničkih karakteristika materijala;
4. optički mjerači broja obrtaja;
5. mjerač buke;
6. mjerač vibracija;
7. mjerači karakteristika rasvjete i svjetlosne signalizacije;
8. mjerač protoka zraka;
9. mjerači temperature;
10. mjerači pritiska;
11. mjerač izduvnih gasova;
12. utvrđivanje specifične i apsolutne potrošnje goriva;
13. uređaji i oprema za kalibraciju mašina za zaštitu bilja;
14. dizalice (mehaničke, hidrauličke i kranske);
15. alati i ostala radionička oprema (brusilice, bušilice fiksne i mobilne, aparati za varenje električni i CO₂, radni stolovi i dr.);
16. viljuškar;
17. vage mjernih karakteristika od 0,01 do 10.000kg.

Član 40.

Kadrovsku osposobljenost ovlaštenog pravnog lica/laboratorije, treba da čine slijedeći djelatnici:

1. Rukovodilac ovlaštenog pravnog lica/laboratorije treba da posjeduje uže specijalnosti nivoa najmanje VII/2 stepena obrazovanja (magistar nauka) iz oblasti "Poljoprivredna mehanizacija", za poslove rukovođenja i ispitivanja i radno iskustvo od najmanje pet godina na tim poslovima;

2. Najmanje jedan djelatnik VII/2 stepen obrazovanja ili više, iz oblasti poljoprivrede, za poslove ispitivanja poljoprivrednih mašina i radno iskustvo od najmanje tri godine na tim poslovima;

3. Najmanje jedan djelatnik na poslovima ispitivanja poljoprivrednih mašina obrade podataka i administrativnih poslova IV. stepena stručne spreme mašinsko-tehničkog usmjerenja i radno iskustvo od najmanje tri godine na tim poslovima;

4. Najmanje jedan djelatnik na poslovima ispitivanja poljoprivrednih mašina obrade podataka i administrativnih poslova IV. stepena stručne spreme elektro-tehničkog usmjerenja i radno iskustvo od najmanje tri godine na tim poslovima;

5. Najmanje jedan djelatnik na poslovima administrativno-tehničke prirode za potrebe obrade podataka i arhiviranja, IV. stepena stručne spreme.

Član 41.

Ukoliko ovlašteno pravno lice/laboratorij ne može samostalno obavljati sva predviđena ispitivanja, za koje je izdano ovlaštenje, tada može sklapati ugovore s osposobljenim ovlaštenim podugovaračima do 20% predmetnog ispitivanja urađenih poslova.

Član 42.

Zahtjev za dobijanje ovlaštenja, pravno lice/laboratorija podnosi Federalnom ministarstvu, a uz zahtjev iz stava 1. ovog člana prilažu se:

1. naziv i sjedište podnosioca zahtjeva, pravni status i djelatnost;
2. područje traženog ovlaštenja;
3. ovjereni izvod iz sudskog registra odnosno ovjereni izvod iz posebnog zakona;
4. podaci o prostornim uvjetima smještaja;
5. popis tehničke opreme;
6. podaci o stručnoj osposobljenosti i radnom iskustvu;
7. opisi postupaka i načina provedbe ispitivanja za koje se traži ovlast.

Član 43.

Ispunjavanje uslova propisanih iz člana 37. ovog pravilnika utvrđuje stručna *«Komisija za utvrđivanje ispunjavanja uslova za izdavanje ovlaštenja naučno-stručnim institucijama i laboratorijama za vršenje poslova izrade projekata, te mjerenja i ispitivanja zemljišta»* (u daljem tekstu: komisija), koju imenuje Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalni ministar)

Komisija iz stava 1. ovog člana nakon obavljenog uviđaja sastavlja zapisnik s prijedlogom za dobivanje ovlaštenja.

Na osnovu zapisnika i prijedloga komisije, Federalni ministar rješenjem izdaje ovlaštenje na rok od četiri godine.

Postupak za produženje ovlaštenja pokreće se podnošenjem zahtjeva za ponovno ovlašćivanje prije isteka roka utvrđenog rješenjem o ovlašćivanju.

Popis ovlaštenih pravnih lica/laboratorija objavljuje se na web stranici ministarstva i u („Službenim novinama Federacije BiH“).

Član 44.

Rad ovlaštenih pravnih lica/laboratorija treba se odvijati prema načelima dobre laboratorijske prakse (u daljem tekstu: DLP), pod kojim se podrazumijevaju:

1. Organizacijski procesi;
2. Uvjeti planiranja;
3. Provođenje ispitivanja;
4. Kontrola ispitivanja;
5. Način izvještavanja;
6. Dokumentacija ispitivanja;
7. Upravljanje arhivom.

Član 45.

Ako Komisija utvrdi da ovlašteno pravno lice/laboratorija ne ispunjava neke od uslova propisanih ovim pravilnikom, utvrdit će nedostatke i odrediti rok u kojem se ti nedostaci moraju otkloniti, odnosno rok u kojem se moraju ispuniti propisani uslovi.

Ako ovlašteno pravno lice/laboratorija u određenom roku ne postupi u skladu sa odredbama iz stava 3. ovog člana ili ako Komisija utvrdi da ovlašteno pravno lice/laboratorija ne obavlja poslove za koje je ovlaštena sukladno odredbama ovog pravilnika, ovlaštenom pravnom licu/laboratoriji će se rješenjem oduzeti ovlaštenje za pojedine poslove ili dato ovlaštenje u cijelosti te će se to ovlašteno pravno lice/laboratorija brisati s popisa ovlaštenih pravnih lica/laboratorija.

Član 46.

Na prijedlog Komisije, Federalni ministar može donijeti Rješenje o prestanku ovlaštenja i prije isteka roka u slučajevima:

1. ako se argumentirano dokaže da ovlašteno pravno lice/laboratorija daje netačne rezultate;
2. ako ovlašteno pravno lice/laboratorija ne sudjeluje ili neuspješno sudjeluje u među laboratorijskim poredbenim ispitivanjima, odnosno izgubi akreditaciju za određenu vrstu ispitivanja;
3. ako se inspekcijskim nadzorom utvrde određene nepravilnosti ili nedostaci.

Ovlaštenje može biti oduzeto za određene poslove ili u cijelosti.

Ovlašteno pravno lice/laboratorija kojem je oduzeto ovlaštenje može po otklanjanju nedostataka ponovo aplicirati za dodjelu novog ovlaštenja.

VIII. NAKNADE

Član 47.

Naknada za pokriće troškova rada ovlaštenog pravnog lica/laboratorije bit će određene na tržišnim principima, i to za poslove:

1. izdavanje potvrde o usklađenosti;

2. pokriće troškova dopune o usklađenosti;
3. stručni pregled dokumentacije;
4. izdavanje izvještaja o zadovoljavanju temeljnih zahtjeva;
5. trošak sprovedenih atestiranja;
6. ostali troškovi.

Naknade iz stava 1. ovog člana podnosilac zahtjeva uplaćuje neposredno ovlaštenom pravnom licu/laboratoriji.

IX. KONTROLA

Član 48.

Nadzor nad tržištem provodi se od strane nadležnih organa nadziranjem usklađenosti proizvoda stavljenih na tržište ili u upotrebu, s propisanim zahtjevima za sigurnost i poduzimanje, kada je to potrebno, odgovarajućih mjera radi dovođenja u sklad s tim zahtjevima kako bi se osigurao visoki nivo zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi, životinja, biljaka, imovine i životne sredine.

Temeljem člana 9. Zakona o nadzoru nad tržištem u BiH utvrđena su Ovlaštenja i odgovornosti nadležnih organa u ostvarivanju ciljeva nadzora nad tržištem i preduzimanju mjera, a vezano za član 7. ovoga zakona - Sistem nadzora nad tržištem i provođenje nadzora te člana 12. Zakona o općoj sigurnosti proizvoda, nadzor vrše i nadležna ministarstva entiteta, a vezano za čl. 13. i 14. istog zakona.

Inspekcijski organi FBiH u skladu sa posebnim zakonom, a i drugim propisima provode inspekcijski nadzor nad primjenom ovog pravilnika s ciljem ispunjavanja zahtjeva za opću sigurnost i određuju i poduzimaju odgovarajuće upravne mjere i radnje kako bi se osigurala usklađenost proizvoda s propisanim kriterijima iz Zakona o općoj sigurnosti proizvoda, Zakona o fitofarmaceutskim sredstvima BiH i ovoga pravilnika.

Član 49.

U provođenju ovog pravilnika, a naročito u ostvarivanju ciljeva nadzora, nadležni organi ovlašteni su da, kada i gdje je to potrebno, preduzmu mjere iz člana 9. Zakona o nadzoru nad tržištem u BiH i čl. 54, 55. i 56. Zakona o fitofarmaceutskim sredstvima BiH.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠENE ODREDBE

Član 50.

Potvrde o usklađenosti (certifikati) koji su izdani na osnovu propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovog pravilnika vrijede do roka valjanosti izdane potvrde o usklađenosti (certifikata).

Član 51.

Do stupanja na snagu Sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske Unije i BiH za proizvode koji su obuhvaćeni jednim takvim sporazumom ili pristupanja BiH Europskoj Uniji kao znak usklađenosti koristi se znak oblika i proporcija propisanih u Aneksu IIIa. Naredbe o sigurnosti mašina.

Član 52.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u »Službenim novinama Federacije BiH«.

Broj: 03-2-24/3-_____/16
Sarajevo, 14.12.2016.godine

MINISTAR

mr. sci. Šemsudin Dedić

Uputstvo za pokretanje i vođenje postupka ocjene sukladnosti traktora za poljoprivredu sa obrascima.

UVODNE NAPOMENE

Ocjena sukladnosti pojedinačnog traktora provodi se:

- za nove traktore koje dobavljač/uvoznik, koji nije posjednik potvrde o sukladnosti tipa traktora, uvozi radi prodaje;
- za nove traktore koja uvozi pravna osoba za svoje potrebe;
- za nove traktore koje uvozi fizička osoba za svoje potrebe;
- za rabljene traktore iz uvoza.

KRATKI OPIS POSTUPKA

1. Zahtjev za provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti pojedinačnog traktora podnosi se za svaki traktor posebno ovlaštenoj pravnoj osobi/laboratoriji¹ na propisanom obrascu².
2. Uz zahtjev se prilaže:
 - upravna pristojba (biljezi);
 - za nove traktore: proizvođačeva tehnička dokumentacija (OECD knjižica, izvještaj o ispitivanju, uputstvo za upotrebu, i sl.) ili COC dokument³ (europska potvrda o sukladnosti);
 - za rabljene traktore: prometna dozvola i druga tehnička dokumentacija;
 - dokaz o plaćenju naknadi za pokriće troškova u postupku ocjenjivanja sukladnosti pojedinačnog traktora.

Korak 1

Pregledom dokumentacije ovlaštena pravna osoba/laboratorija utvrđuje zadovoljava li traktor temeljne zahtjeve o čemu izdaje stranci izvještaj (osobno ili poštom). Ako je u *Izvještaju o zadovoljavanju temeljnih zahtjeva* navedeno da traktor ne zadovoljava propisane temeljne zahtjeve, isti se ne može uvesti u Bosnu i Hercegovinu. Ako je izvještaj pozitivan (traktor zadovoljava) stranka može riješiti uvozne pristojbe i uvesti traktor.

Korak 2

Da bi traktor mogao biti registriran moraju biti pregledani njegovi svjetlosno-signalni uređaji i ostala sigurnosna oprema kako bi se utvrdilo je li sukladna propisanim zahtjevima. Ta se provjera može obaviti i u jednom od ispitnih mjesta za tehnički pregled cestovnih vozila⁴ na području F BiH.

Stranka doprema traktor na pregled gdje prilaže dobiveni *Izvještaj o zadovoljavanju temeljnih zahtjeva*. Po obavljenom pregledu traktora ovlaštena pravna osoba izdaje

Potvrdu o sukladnosti pojedinačno pregledanog traktora koja se obavezno prilaže kod tehničkog pregleda pri prvoj registraciji traktora.

Objašnjenja

¹ **Ovlaštena pravna osoba/laboratorija** je pravna osoba koja će biti imenovana od strane mjerodavne institucije (Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva).

² **Propisani obrazac** je obrazac u Prilogu *Pravilnika o načinu i metodama atestiranja/kontrole poljoprivredne mehanizacije* a može se dobiti kod ovlaštene pravne osobe/laboratorije ili na njihovoj web stranici.

³ **COC dokument** (*Certificate of Conformity*) je potvrda koju proizvođač prilaže traktoru ako je za taj tip traktora provedena europska homologacija. Tom se potvrdom potvrđuje da je prodani traktor sukladan homologiranom tipu traktora.

⁴ **Ispitna mjesta za provjeru** (Stanice za tehnički pregled).

Podnositelj zahtjeva:

.....

(Naziv)

.....

(Adresa)

.....

(Mjesto i datum)

Zaprimatelj zahtjeva:

Predmet: ZAHTJEV ZA OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI TIPA / POJEDINAČNO PREGLEDANOG TRAKTORA¹

1. Marka (trgovačka oznaka traktora):

.....

2. Tip (varijanta, izvedba) traktora:

.....

3. Kategorija traktora:

.....

4. ² Identifikacijska oznaka traktora (broj šasije):

.....

5. Proizvođač traktora:

.....

5.1. Adresa tvornice proizvođača traktora:

.....

6. Godina proizvodnje modela:

.....

7. ³ Predviđeni godišnji broj traktora namjenjen za prodaju u FBiH:

.....

8. Osoba za vezu:

.....

.....

.....

(ime i prezime, funkcija, adresa, telefon, telefaks

Potpis:

.....

(Ovlaštena pravna osoba – naziv i adresa)

¹ Zahtjev za ocjenjivanje suglasnosti tipa traktora i pojedinačno pregledanog traktora dostavlja se ovlaštenoj pravnoj osobi/laboratoriji, koja periodično izvještava Federalno ministarstvo.

² Potrebno navesti samo kod podnošenja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti pojedinačnog pregledanog traktora.

³ Popunjava podnositelj zahtjeva kod podnošenja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti tipa traktora.

POTVRDA O SUKLADNOSTI TIPA TRAKTORA

Br.

Dopuna:

Marka:

Tip (trgovačka oznaka) traktora:

Kategorija traktora:

Varijanta, izvedba traktora:

Proizvođač:

Adresa tvornice proizvođača:

Godina proizvodnje modela:

Podnositelj zahtjeva:

Potvrđuje se da navedeni tip traktora zadovoljava uvjete propisane **Pravilnikom o načinu i metodama atestiranja/kontrole poljoprivredne mehanizacije**

Broj i datum izvještaja o zadovoljavanju temeljnih zahtjeva:

Broj jedinstvene europske homologacije tipa traktora (prema 74/150/EEC):

Klasa / Ur. broj:

Datum:

M.P. Odgovorna osoba:

Ova potvrda sukladnosti tipa traktora vrijedi samo za tip traktora te njegove varijante i izvedbe za koje je izdana i neprenosiva je.

(Ovlaštena pravna osoba – naziv i adresa)

IZJAVA O SUKLADNOSTI TRAKTORA

Broj:

Marka:Tip, varijanta, izvedba traktora:

Kategorija traktora: Proizvođač:

Adresa proizvođača traktora:

Homologacijski broj (prema 74/150/EEC*)/Broj izvještaja (prema OECD Code).....

Identifikacijski broj traktora (broj šasije): Godina proizvodnje modela:

- Ako je predmetni tip traktor homologiran u EU

Izjavljujem da je navedeni traktor u cjelosti sukladan potvrđenom tipu traktora za koje je ovlaštena pravna osoba/laboratorija izdala potvrdu o sukladnosti tipa traktora

Klasa: Urbroj:od:.....

Broj:

Izdavač

izjave:.....
(naziv i adresa)

Mjesto i datum: Odgovorna osoba:

M.P.**Tehnički podaci o traktoru:**

1. Broj osovina (kotača) pogonskih osovina	:	mm
2. Međuosovinski razmak	:	mm
3. Najveći/najmanji razmak	:	kg
4. Masa neopterećenog traktora	:	kg
4.1. Najveće dopuštene mase po osovinama	:	kg
4.2. Raspodjela mase po osovinama	:	
4.3. Najveća (tehnički) dopuštena masa za vuču	:	kg
4.3.1. na nekočenoj prikolici	:	kg
4.3.2. na prikolici sa kočnim sistemom	:	kg
4.3.3. na prikolici sa naletnom kočnicom	:	kg
4.3.4. Najveća dopuštena ukupna masa traktora (traktor + priključno vozilo):	:	kg
5. Motor (proizvođač, tip)	:	
5.1. Zapremina	:	cm ³
5.2. Snaga	:	kW
5.3. Gorivo	:	
5.4. Snaga na priključnom vratilu	:	kW
6. Najveća brzina	:	km/h
7. Zaštitna konstrukcija/luk	:	
7.1. Kavez / kabina proizvođač	:	

7.1.1. Homologacijski broj

7.2. Zaštitni luk, proizvođač

7.2.1. Homologacijski broj

8. Dimenzije prednjih guma

9. Dimenzije stražnjih guma

Važno! Ovu izjavu sukladnosti treba obavezno priložiti pri prvom tehničkom pregledu vozila u FBiH

(Ovlaštena pravna osoba – naziv i adresa)

POTVRDA O SUKLADNOSTI POJEDINAČNO PREGLEDANOG TRAKTORA

Broj:

Marka:

Tip, trgovačka oznaka traktora:

Kategorija traktora:

Identifikacijski broj traktora (broj šasije):

Godina proizvodnje modela:

Tehnički podaci o traktoru:

1. Broj osovina (kotača) pogonskih osovina
2. Međuosovinski razmak
3. Najveći/najmanji razmak
4. Masa neopterećenog traktora : kg
- 4.1 Najveće dopuštene mase po osovinama : kg
- 4.2. Raspodjela mase po osovinama : kg
- 4.3. Najveća (tehnički) dopuštena masa za vuču : kg
- 4.3.1. na nekočenoj prikolici : kg
- 4.3.2. na prikolici sa kočnim sustavom : kg
- 4.3.3. na prikolici sa naletnom kočnicom : kg
- 4.3.4. Najveća dopuštena ukupna masa traktora (traktor + priključno vozilo) : kg
5. Motor (proizvođač, tip)
- 5.2. Zapremina : cm³
- 5.3. Snaga : kW
- 5.4. Gorivo
- 5.5. Snaga na priključnom vratilu: kW
6. Najveća brzina : km/h
7. Zaštitna konstrukcija/luk
- 7.2. Kavez / kabina proizvođač
- 7.1.1. Homologacijski broj
- 7.2. Zaštitni luk, proizvođač
- 7.2.1. Homologacijski broj
8. Dimenzije prednjih guma
9. Dimenzije stražnjih guma

Potvrđuje se da navedeno vozilo zadovoljava uvjete propisane Pravilnikom o načinu i metodama atestiranja/kontrole poljoprivredne mehanizacije

Ime i prezime ovlaštenog ispitivača:

.....

Datum:

Odgovorna osoba:

M.P.

.....

Važno! Ova potvrda važi samo za traktor za koji je izdana. Potrebno ju je obavezno priložiti pri prvom tehničkom pregledu u FBiH.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obrađivač, odnosno predlagač nacrt/ prijedloga propisa		Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
2. Naziv nacrta /prijedloga propisa		NACRT Pravilnika o načinu i metodama atestiranja/kontrole poljoprivredne mehanizacije
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		Usklađen
3.1.	Odredba Sporazuma	Poglavlje V. - Glava VI. Usklađivanje zakona, provođenje zakona i pravila konkurencije, član 70.
3.2.	Prelazni rok za usklađivanje	U skladu sa odredbom iz člana 8. SSP – a
3.3.	Ocjena ispunjenosti obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Ispunjena
3.4.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Nacrt Pravilnika
4. Step en usklađenosti nacrt a / prijedloga propisa s pravnom tečevinom (<i>acquisem</i>) EU		Potpuno usklađeno, odredbe ovog Pravilnika su usklađene sa odredbama utvrđenim državnim zakonima (za koje je utvrđena usklađenost sa zakonodavstvom EU-ije), a osigurano je postizanje ciljeva utvrđenih odredbama iz Direktive 2006/42/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća
4.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, a član 95.
4.2.	Sekundarni izvori prava EU	Direktiva 2006/42/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 17 maja 2006. o mašinama o izmjeni Direktive 95/16/EZ (izmjena) (OJ L 157, 9.6.2006. godine)
4.3.	Ostali izvori prava EU	
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Usklađeno
5. Da li je obezbjeđen prevod pravnih izvora na jezike u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini		DA
6. Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU		DA – hrvatski

7. Sudjelovanje domaćih i inostranih konsultanata/eksperata i njihovo mišljenje	DA- domaći stručnjak za oblast poljoprivredne mehanizacije, Prof. dr. Selim Škaljić

OBRADIVAČ / PREDLAGAČ

DIREKTOR UREDA ZA ZAKONODAVSTVO
I USKLAĐENOST SA PROPISIMA EU

datum i pečat

datum i pečat

DODATAK II . (LISTA STANDARDA)

Red. br.	Identifikator	Datum izd.	Naslov	ICS	Područje
1	BAS EN 12761-1	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Raspršivači i razbacivači tečnog gnojiva – Zaštita okoline – Dio 1: Uopšte	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
2	BAS EN 12761-2	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Raspršivači i razbacivači tečnog gnojiva – Zaštita okoline – Dio 2: Raspršivači za polja sa usjevima	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
3	BAS EN 12761-3	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Raspršivači i razbacivači tečnog gnojiva – Zaštita okoline – Dio 3: Vazdušni raspršivači za rasade grmlja i drveća	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
4	BAS EN 13080	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Rasipači gnojiva – Zaštita okoline – Zahtjevi i metode ispitivanja	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
5	BAS EN 13406	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Rezervoari za tečno gnojivo i uređaji za raspršivanje – Zaštita okoline – Zahtjevi i metode ispitivanja za preciznost raspršivanja	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
6	BAS EN 13739-1	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Prenosnici čvrstog gnojiva i razbacivači u veliku širinu – Zaštita okoline – Dio 1: Zahtjevi	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
7	BAS EN 13739-1/Cor	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Prenosnici čvrstog gnojiva i razbacivači u veliku širinu – Zaštita okoline – Dio 1: Zahtjevi; Amandman AC	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
8	BAS EN 13739-2	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Prenosnici čvrstog gnojiva i razbacivači u veliku širinu – Zaštita okoline – Dio 2: Metode ispitivanja	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
9	BAS EN 13740-1	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Razbacivači čvrstog gnojiva u red – Zaštita okoline – Dio 1: Zahtjevi	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
10	BAS EN 13740-2	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Razbacivači čvrstog gnojiva u red – Zaštita okoline – Dio 2: Metode ispitivanja	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
11	BAS EN 13790-1	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Raspršivači – Kontrola raspršivača u upotrebi – Dio 1: Raspršivači za polja sa usjevima	65.060.40	Oprema za njegu biljaka
12	BAS EN 13790-2	2008-12-30	Mašine za poljoprivredu – Raspršivači – Kontrola raspršivača u upotrebi – Dio 2: Vazdušni raspršivači za rasade grmlja i drveća	65.060.40	Oprema za njegu biljaka
13	BAS ISO 5008	2009-06-25	Poljoprivredni traktori točkaši i poljske mašine – Mjerenje vibracija koje se prenose na cijelo tijelo rukovaoca	13.160	Utjecaj vibracija na ljude
14	BAS ISO 5008/Cor1	2009-06-25	Poljoprivredni traktori točkaši i poljske mašine – Mjerenje vibracija koje se prenose na cijelo tijelo rukovaoca; Tehničke ispravke 1	13.160	Utjecaj vibracija na ljude
15	BAS ISO 5673-1	2009-06-25	Poljoprivredni traktori i mašine - Zglobna vratila za prenos snage i položaj vratila za dovod snage – Dio 1: Generalni proizvodni i sigurnosni zahtjevi	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito

16	BAS ISO 5673-2	2009-06-25	Poljoprivredni traktori i mašine - Zglobna vratila za prenos snage i položaj vratila za dovod snage – Dio 2: Specifikacija za iskorištavanje PTO prenosa snage i pozicije klirensa PTO linije pogona i PIC za razne dodatke	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
17	BAS ISO 5676	2009-06-25	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo; Hidraulično spajanje; Kočioni sistem	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
18	BAS ISO 5678	2009-06-25	Poljoprivredne mašine; oprema za obradu tla; S – motičice: glavne dimenzije i klirens	65.060.20	Oprema za obradu zemlje
19	BAS ISO 5699	2009-06-25	Poljoprivredne mašine, priključci i oprema; dimenzije za mehanički utovar rasute mase	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
20	BAS ISO 5704	2009-06-25	Oprema za vinogradarstvo i vinarstvo; mašine za berbu grožđa ; metode testiranja	65.060.60	Oprema za vinogradarstvo i proizvodnju vina
21	BAS ISO 5711	2009-06-25	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Dimenzije fiksiranja točka-glavčine	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
22	BAS ISO 6533	2009-09-08	Mašine i oprema za šumarstvo – Prednji štitnik ruke za ručne lančane testere - Dimenzije i zazor	65.060.80	Oprema za šumarstvo
23	BAS ISO 6534	2009-09-08	Mašine i oprema za šumarstvo – štitnici ruku ručnih lančanih testera - Mehanička čvrstoća	65.060.80	Oprema za šumarstvo
24	BAS ISO 6880	2009-09-08	Mašine za poljoprivredu ; Vučeni priključci za plitku obradu tla ; Glavne dimenzije i mjesta priključenja	65.060.20	Oprema za obradu zemlje
25	BAS ISO 7072	2009-09-08	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo; Klinasti i elastični žičani osigurači; Dimenzije i zahtjevi	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
26	BAS ISO 7112	2009-09-08	Mašine za šumarstvo-Ručni sjekači niskog rastinja i trimeri za travu-Rječnik	01.040.65	Poljoprivreda (Rječnici)
27	BAS ISO 7914	2009-09-08	Šumarske mašine – Ručne lančane testere - Minimalni zazor i veličine ručke	65.060.80	Oprema za šumarstvo
28	BAS ISO 7915	2009-09-08	Šumarske mašine – Ručne lančane testere - Određivanje jačine ručke	65.060.80	Oprema za šumarstvo
29	BAS ISO 7918	2009-09-08	Mašine za šumarstvo - Ručni sjekači niskog rastinja i trimeri za travu , Dimenzije štitnika priključka za sječu	65.060.50	Oprema za žetvu
30	BAS ISO 8016	2009-09-08	Mašine za poljoprivredu, Točkovi sa integralnom glavčinom	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
31	BAS ISO 8083	2009-09-08	Mašine za šumarstvo – Sistemi zaštite od padajućih objekata (FOPS) - Laboratorijski testovi i zahtijevane performanse	65.060.80	Oprema za šumarstvo
32	BAS ISO 8084	2009-09-08	Mašine za šumarstvo – Sistemi zaštite rukovaoca, Laboratorijski testovi i zahtijevane performanse	65.060.80	Oprema za šumarstvo
33	BAS ISO 8893	2009-09-08	Mašine za šumarstvo - Ručni sjekači niskog rastinja -Trimeri za travu-Performanse motora i potrošnja goriva	65.060.70	Oprema za vrtlarstvo
34	BAS ISO 8910	2009-09-08	Mašine i oprema za obradu tla, radni elementi obrtnih plugova ; Rječnik	01.040.65	Poljoprivreda (Rječnici)
35	BAS ISO 8947	2009-09-08	Mašine za poljoprivredu; oprema za obradu tla; spiralne motičice ; metoda testiranja	65.060.20	Oprema za obradu zemlje
36	BAS ISO 3308	2009-09-08	Rutinske analitičke mašine za pušenje cigareta – Definicije i standardni uslovi	65.160	Duhan, duhanski proizvodi i odgovarajuća oprema
37	BAS ISO 4387	2009-09-08	Cigarete – Određivanje ukupnog i suhog dimnog kondenzata bez nikotina, korištenjem rutinske analitičke mašine za pušenje	65.160	Duhan, duhanski proizvodi i odgovarajuća oprema
38	BAS ISO 4387/A1	2009-09-08	Cigarete – Određivanje ukupnog i suhog dimnog kondenzata bez nikotina korištenjem rutinske	65.160	Duhan, duhanski proizvodi i odgovarajuća oprema

			analitičke mašine za pušenje; Amandman 1		
39	BAS ISO 7210	2009-09-08	Rutinske analitičke mašine za pušenje cigareta – Dopunske test metode	65.160	Duhan, duhanski proizvodi i odgovarajuća oprema
40	BAS ISO 20773	2009-09-08	Cigarete – Određivanje suhog dimnog kondenzata i nikotina u sporednoj struji dima – Metoda korištenja rutinske analitičke linearne mašine za pušenje opremljene cilindrom tipa "riblji rep"	65.160	Duhan, duhanski proizvodi i odgovarajuća oprema
41	BAS ISO 20774	2009-09-08	Cigarete – Određivanje ugljen monoksida u sporednoj struji dima – Metoda korištenjem rutinske analitičke linearne mašine za pušenje opremljene cilindrom tipa "riblji rep"	65.160	Duhan, duhanski proizvodi i odgovarajuća oprema
42	BAS EN 12324-3	2009-09-08	Tehnike navodnjavanja-Mašine sa vitlom – Dio 3: Prezentiranje tehničkih karakteristika	65.060.35	Oprema za navodnjavanje i isušivanje
43	BAS EN ISO 8224-1	2009-09-08	Pokretne mašine za irigaciju – Radne karakteristike i laboratorijske i poljske metode testiranja (ISO 8224-1:2003)	65.060.35	Oprema za navodnjavanje i isušivanje
44	BAS EN ISO 11545	2009-09-08	Poljoprivredna irigaciona oprema – Centralno-stožerne rotirajuće i pokretne bočno pozicionirane irigacione mašine sa sprejerima ili prskajućim mlaznicama – Određivanje uniformnosti distribucije vode (ISO 11545:2001)	65.060.35	Oprema za navodnjavanje i isušivanje
45	BAS ISO 3339-0	2010-07-02	Traktori i priključne mašine za poljoprivredu i šumarstvo; Klasifikacija i terminologija; Dio 0 : Sistem klasifikacije i dvojezično izdanje	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
46	BAS EN 1853+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Prikolice sa sandukom za samoistovarivanje - Sigurnost	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
47	BAS EN 13140+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Oprema za ubiranje šećerne repe i stočne repe - Sigurnost	65.060.50	Oprema za žetvu
48	BAS EN 13448+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Priključci za međuredno košenje - Sigurnost	65.060.50	Oprema za žetvu
49	BAS EN 13525+A2	2010-12-13	Mašine za šumarstvo – Drobilica drvene mase - Sigurnost	65.060.80	Oprema za šumarstvo
50	BAS EN 14018+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Mašine za sjetvu - Sigurnost	65.060.30	Oprema za sjetvu i sadnju
51	BAS EN 14861+A1	2010-12-13	Mašine za šumarstvo - Samohodne mašine - Sigurnosni zahtjevi	65.060.80	Oprema za šumarstvo
52	BAS EN ISO 28139	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Leđni zamagljivač pogonjen motorom na unutrašnje sagorijevanje – Sigurnosni uslovi	65.060.40	Oprema za njegu biljaka
53	BAS ISO 3308/A1	2010-07-02	Mašine za rutinske analize pušenja cigareta – Definicije i standardni uslovi; Amandman 1	65.160	Duhan, duhanski proizvodi i odgovarajuća oprema
54	BAS ISO 15592-3	2010-07-02	Fino rezani duhan i od njega napravljeni proizvodi za pušenje - Metode za uzorkovanje, kondicioniranje i analize - Dio 3: Određivanje ukupnog dimnog kondenzata u proizvodima za pušenje korištenjem mašine za rutinsku analizu pušenja, priprema za određiva	65.160	Duhan, duhanski proizvodi i odgovarajuća oprema
55	BAS ISO 2332	2010-07-02	Poljoprivredni traktori i priključne mašine – Spajanje priključaka trospojnom vezom – Klirens zone priključka	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito

56	BAS EN 609-1+A2	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Sigurnost cjepača trupaca - Dio 1: Klinasti cjepači	65.060.80	Oprema za šumarstvo
57	BAS EN 609-2+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Sigurnost cjepača trupaca - Dio 2: Vijčani cjepači	65.060.80	Oprema za šumarstvo
58	BAS EN 690+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Rasipači gnojiva - Sigurnost	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
59	BAS EN 703+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Mašine za utovar, miješanje i/ili sjeckanje i distribuciju silažne stočne hrane - Sigurnost	65.060.99	Ostale poljoprivredne mašine i oprema
60	BAS EN 704+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Sakupljači bala - Sigurnost	65.060.50	Oprema za žetvu
61	BAS EN 706+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Mašine za kidanje izdanaka vinove loze - Sigurnost	65.060.50	Oprema za žetvu
62	BAS EN 707+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Rezervoari za tečno gnojivo - Sigurnost	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
63	BAS EN 709+A2	2010-12-08	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Motokultivatori sa montiranim rotacionim alatima za obradu - Sigurnost	65.060.20	Oprema za obradu zemlje
64	BAS EN 745+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Rotacione kosačice i kosačice sa zamajcem - Sigurnost	65.060.50	Oprema za žetvu
65	BAS EN 908+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Mašine za navodnjavanje sa koturom - Sigurnost	65.060.35	Oprema za navodnjavanje i isušivanje
66	BAS EN 909+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Tipovi centralno obrtnih i bočno pokretnih mašina za navodnjavanje - Sigurnost	65.060.35	Oprema za navodnjavanje i isušivanje
67	BAS EN 12733+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Ručno upravljane motorne kosačice - Sigurnost	65.060.50	Oprema za žetvu
68	BAS EN 12965+A2	2010-12-13	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Pogonska vratila za prenos snage ("Power Take Off"-PTO) i njihove zaštite - Sigurnost	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
69	BAS EN 13118+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Oprema za ubiranje krompira - Sigurnost	65.060.50	Oprema za žetvu
70	BAS EN 14017+A2	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Rasturači čvrstog gnojiva - Sigurnost	65.060.25	Oprema za skladištenje, pripremu i raspodjelu gnojiva
71	BAS EN 14930+A1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo i oprema za vrtlarstvo - Ručno upravljane mašine - Određivanje zaštićenosti od kontakta sa vrelim površinama	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
72	BAS EN 15811	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Zaštite pokretnih dijelova prijenosa snage - zaštite koje se otvaraju alatom	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
73	BAS EN ISO 4254-1	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Sigurnost - Dio 1: Opšti zahtjevi	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
74	BAS EN ISO 4254-6	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu - Sigurnost - Dio 6: Prskalice za tečna gnojiva	65.060.40	Oprema za njegu biljaka
75	BAS EN ISO 5674	2010-12-13	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Zaštite pogonskih vratila za prenos snage i trošenja ("Power Take Off"-PTO) - Ispitivanje čvrstoće za prenos snage i trošenja - kriterij prihvatljivosti	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
76	BAS EN ISO 11680-1	2010-12-13	Mašine u šumarstvu - Sigurnosni zahtjevi i ispitivanje motorom pogonjenih rezača montiranih na konzolu - Dio 1: Elementi postavljeni u sastav motora sa unutrašnjim sagorijevanjem	65.060.80	Oprema za šumarstvo

77	BAS EN ISO 11680-2	2010-12-13	Mašine u šumarstvu - Sigurnosni zahtjevi i ispitivanje motorom pogonjenih rezača montiranih na konzolu - Dio 2: Elementi za upotrebu sa izvorima snage postavljenim pozadi	65.060.80	Oprema za šumarstvo
78	BAS EN ISO 11681-1	2010-12-13	Mašine za šumarstvo - Sigurnosni zahtjevi i ispitivanje prenosnih lančanih pila - Dio 1: Motorne lančane pile za šumske radove	65.060.80	Oprema za šumarstvo
79	BAS EN ISO 11681-2	2010-12-13	Mašine u šumarstvu - Sigurnosni zahtjevi i ispitivanje prenosnih lančanih pila - Dio 2: Lančane pile za orezivanje drveća	65.060.80	Oprema za šumarstvo
80	BAS EN ISO 11806	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Ručni prenosni rezači žbunja i uređivači travnjaka pogonjeni motorom sa unutrašnjim sagorijevanjem - Sigurnost	65.060.80	Oprema za šumarstvo
81	BAS EN ISO 14982	2010-12-13	Mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Elektromagnetna usaglašenost - Metode ispitivanja i kriteriji prihvatljivosti	33.100.01	Elektromagnetna kompatibilnost općenito
82	BAS EN ISO 22867	2010-12-13	Mašine za šumarstvo - Kodovi za ispitivanje vibracija prenosnih ručnih mašina sa motorom na unutrašnje sagorijevanje - Vibracije na rukohvatima	13.160	Utjecaj vibracija na ljude
83	BAS EN ISO 22868	2010-12-13	Mašine za šumarstvo - Kodovi za ispitivanje buke kod prenosnih ručnih mašina sa motorom na unutrašnje sagorijevanje - Inženjerska metoda	17.140.20	Buka koju proizvode mašine i oprema
84	BAS EN 12525+A2	2011-05-30	Mašine za poljoprivredu - Utovarivači sa prednje strane - Sigurnost	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
85	BAS ISO 7293	2011-05-30	Mašine za šumarstvo – Ručne lančane testere – Performanse motora i potrošnja goriva	65.060.80	Oprema za šumarstvo
86	BAS ISO 3767-5	2011-05-30	Traktori, mašine za poljoprivredu i šumarstvo, pogonjena oprema za travnjake i vrtove, simboli za operatorovu kontrolu i drugi pokazatelji; Dio 5: simboli za ručno prenosive šumarske mašine	01.080.30	Grafički simboli za upotrebu u mašinskim i građevinskim crtežima, šemama, planovima, kartama i u odgovarajućoj tehničkoj dokumentaciji o proizvodima
87	BAS ISO 11783-3	2011-05-30	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Serijska kontrola i mreža komunikacionih podataka – Dio 3: (DLL) Data link layer	35.240.99	Primjene IT-a u drugim područjima
88	BAS ISO 11512	2011-05-30	Mašine za šumarstvo – Specijalne gusjeničarske mašine – Kriterij performansi za kočione sisteme	65.060.80	Oprema za šumarstvo
89	BAS EN ISO 4254-5	2011-05-30	Mašine za poljoprivredu - Sigurnost - Dio 5: Snagom pogonjene mašine i oruđa za obradu tla	65.060.20	Oprema za obradu zemlje
90	BAS EN ISO 4254-7	2011-05-30	Mašine za poljoprivredu - Sigurnost - Dio 7: Kombajni za žito, krmu i pamuk	65.060.50	Oprema za žetvu
91	BAS EN ISO 4254-10	2011-05-30	Mašine za poljoprivredu - Sigurnost – Dio 10: Rotirajući rastresači i grablje	65.060.50	Oprema za žetvu
92	BAS ISO 12188-1	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Procedure ispitivanja za pozicioniranje i rukovanje sistemima u poljoprivredi– Dio 1: Dinamičko ispitivanje satelitskog pozicionog uređaja	35.240.99	Primjene IT-a u drugim područjima
93	BAS EN 1374+A1	2011-12-16	Mašine za poljoprivredu – Stacionirani istovarači za okrugle silose – Sigurnost	65.040.20	Zgrade i instalacije za obradbu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda
94	BAS ISO 3767-5/A1	2011-12-16	Traktori, mašine za poljoprivredu i šumarstvo, pogonjena oprema za travnjake i vrtove - Simboli za operatorovu kontrolu i drugi	01.080.20	Grafički simboli za upotrebu na posebnoj opremi

			pokazivači; Dio 5: Simboli za ručno prenosive šumarske mašine; Amandman 1: Izmijenjeni i dodatni simboli		
95	BAS ISO 15077	2011-12-16	Traktori i samohodne mašine za poljoprivredu – Komande operatora - Pogonska snaga, premještanje, lokacija i način rada	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
96	BAS ISO 3767-4	2011-12-16	Traktori, mašine za poljoprivredu i šumarstvo, pogonjena oprema za travnjake i vrtove, simboli za operatorovu kontrolu i drugi pokazatelji; Dio 4: simboli za šumarske mašine	01.080.30	Grafički simboli za upotrebu u mašinskim i građevinskim crtežima, šemama, planovima, kartama i u odgovarajućoj tehničkoj dokumentaciji o proizvodima
97	BAS ISO 8334	2011-12-16	Mašine za šumarstvo - Prenosne lančane pile - Određivanje uravnoteženja i maksimalnog momenta držanja	65.060.80	Oprema za šumarstvo
98	BAS ISO 5675	2011-12-16	Poljoprivredni traktori i mašine – Hidrauličke brzorastavljive spojnice za opšte namjene	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
99	BAS ISO 17080	2011-12-16	Ručne prenosne mašine za poljoprivredu i šumarstvo i pogonjena oprema za travnjake i vrtove - Principi dizajniranja sigurnosnih naljepnica za jednoobrazne proizvode	01.080.20	Grafički simboli za upotrebu na posebnoj opremi
100	BAS ISO 19472	2011-12-16	Mašine u šumarstvu – Vitla – Dimenzije, karakteristike i sigurnost	65.060.80	Oprema za šumarstvo
101	BAS ISO 3776-1	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu – Sigurnosni pojasevi – Dio 1: Zahtjevi za mjesto učvršćivanja	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
102	BAS ISO 8224-1/A1	2011-12-16	Pokretne mašine za irigaciju – Radne karakteristike i laboratorijske i poljske metode ispitivanja; Amandman 1	65.060.35	Oprema za navodnjavanje i isušivanje
103	BAS ISO 11783-10	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Serijska kontrola i mreža komunikacionih podataka – Dio 10: Task controller i upravljanje podatcima putem informatičkog sistema	35.240.99	Primjene IT-a u drugim područjima
104	BAS ISO 17103	2011-12-16	Mašine za poljoprivredu – Rotacione diskosne kosačice, rotirajuće bubanjske kosačice i mlateče kosačice – Metode testiranja i prihvatljivi kriteriji za zaštitni ram	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
105	BAS ISO 10975	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu – Auto upravljački sistemi za traktore i samohodne mašine kojima upravlja rukovalac – Sigurnosni zahtjevi	65.060.01	Poljoprivredne mašine i oprema općenito
106	BAS ISO 12374	2011-12-16	Navodnjavanje u poljoprivredi – Razvod vodiča i opreme za električno pogonjene ili kontrolirane mašine za navodnjavanje	65.060.35	Oprema za navodnjavanje i isušivanje
107	BAS ISO 16154	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Instalacija rasvjete, lakih uređaja za signalizaciju i obilježavanje radi kretanja po javnim cestama	43.040.30	Pokazni i kontrolni uređaji
108	BAS ISO 11783-4	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Serijska kontrola i komunikaciona mreža podataka – Dio 4: Nivo mreže	35.100.30	Mrežni sloj
109	BAS ISO 3767-1	2011-12-16	Traktori, mašine za poljoprivredu i šumarstvo i motorna oprema za travnjake i vrtove - Simboli za komande rukovaoca i druge pokazivače - Dio 1: Opšti simboli	01.080.20	Grafički simboli za upotrebu na posebnoj opremi
110	BAS ISO 13772	2011-12-16	Mašine u šumarstvu - Ručne lančane testere – Performanse lančaste kočnice koja se ne aktivira ručno	65.060.80	Oprema za šumarstvo

111	BAS ISO 17612	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo – Pomoćne spojnice prenosa snage na mjestu rukovaoca	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
112	BAS ISO 13860	2011-12-16	Mašine za šumarstvo – Špediteri - Termini, definicije i komercijalne specifikacije	01.040.65	Poljoprivreda (Rječnici)
113	BAS ISO 11471	2011-12-16	Poljoprivredni traktori i mašine – Kodiranje daljinskog upravljanja i kontrole hidraulične snage	65.060.10	Poljoprivredni traktori i priključna vozila
114	BAS ISO 25119-4	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Dijelovi upravljačkih sistema koji se odnose na sigurnost – Dio 4: Proizvodnja, rukovanje, modifikacija i prateći (pomoćni) procesi	35.240.99	Primjene IT-a u drugim područjima
115	BAS ISO 11783-1	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Serijska kontrola i mreža komunikacionih podataka – Dio 1: Opšti standard za mobilnu komunikaciju podataka	35.240.99	Primjene IT-a u drugim područjima
116	BAS ISO 25119-2	2011-12-16	Traktori i mašine za poljoprivredu i šumarstvo - Dijelovi upravljačkih sistema koji se odnose na sigurnost – Dio 2: Koncept faza	35.240.99	Primjene IT-a u drugim područjima